

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző

hö.

Cím

Bpest gyalázói.

Forrás:

Magyarország

Bp.

(Hely)

1913

(Idő)

VII/5

(Köt. v. füz.)

NAPIHIREK.

— július 4.

Budapest gyalázói.

Egy svájci kiránduló csapat Budapestre készül. Derék, kedves vállalkozás s mi örülünk jöttükön. De messzi ám az út onnan idáig, sokkal messzebb, mint innen oda, ami abból is kitűnik, hogy magyar kirándulók igen gyakori vendégei Svájcznak, de svájciak bizony most először merészkednek el hozzánk. A vállalkozó kedvű svájciak tehát, akik jönnek meglátogatni Budapestet, Magyarországot, igen nekibuzdultan teszik meg az intézkedéseket, nehogy valami baj érje őket itten. A kirándulásra szóló levélükben jelzik tehát honfitársaiknak, hogy nem kell félni, a rendezőség s a kalauzok megtettek minden óvintézkedést, nehogy a kirándulók testi épségében valami kár essék budapesti s magyarországi útjukon. Bizonyos is, hogy nyilván csak igen bátor és erős emberek indulnak el hozzánk, akik maguk is tudják majd védeni magukat. Mert, hitők szerint, Budapestten holmi «betyáren-bandák» leselkednek az utasokra, megtámadják, kirabolják a karavánokat és, ne adj Isten, egyéb csufságokat is elkövetnek.

Hogy a derék svájciaknak ilyen jeles véleményük van Budapestről, s a magyarokról, ebben

Közp. nyomt. XX.

nyilván azok a gonoszok a hibásak, akik minden alkalommal piszkolódnak rólunk a külföldi lapokban. Együgyű idegenek és gonosz hazaiak. A magyar sajtónak természetesen mi része sincs ebben a gyalázkodásban. Aki azonban figyelemmel kíséri a budapesti napi sajtónak a megnyilatkozásait a budapesti állapotokról, vehette észre, hogy néhány esztendeje, amióta Budapest oroszlan-ugrásokkal tör elő a világvárosiasság felé, szinte nap-nap mellett megjelenik egyik-másik napilapban (nemely lap csaknem állandó rovatot nyitva erre a célra) valami piszkolódás rólunk, mindig azzal a beállítással, mintha tisztára budapesti specialitás és jellemzően magyar nemtörődömség, vagy ostobaság volna a közigazgatás, vagy városrendezés egynemely mizériája, a tömegek udvariatsága, a figyelmetlenség utazás közben, a por, a kövezés sok bolondsága, az immel-ámmal munka, a csirkefogók szemtelensége, a bérkocsisok zsarolása, a pinczerek bizalmaskodása, a rendőr ügyefogyottsága s más száz apróság a nagy város életében.

Külföldi ha látja ezeket a magyar kritikákat Budapestről, az embereiről, intézményeiről, utcájáról, közlekedési eszközeiről, csakugyan meg kell rettennie és nem hihet mást, minthogy itt szemétdombok szunnyadoznak a köruton, ökörfogatok bandukolnak az Andrássy-uton s a villamosra bicakkal vágnak utat maguknak a gavallérok.

Van, hiszen melyik nagyvárosban nincsen, van sok megróni való Budapesten. De ami hiba itt akad, ugyanannyival találkozunk, idegenben járva, a Nyugat metropolisaiban is. Nyáron biz kövezik Berlint s Bécsset is és olyankor, már hiába, van elég forgalmi akadály. Az utasember is mindenütt

siet es ideges, akár csak ebédelni megy, a villamost várva, akár hosszú utra indul. Az emberi gyarlóságok közösek minden nemzet fiaiban. Miattuk a magyart tenni felelőssé, nem kritikai igazságszolgáltatás. Használni akarnak, kegyetlenül ártanak tehát, akik bírálva a budapesti mizériákat, ezeket úgy tüntetik föl, elhajítva a sulykot, mintha ezek tisztára budapesti és magyar specialitások lennének. Éppen elegendő volna lefordítani a mi lapjaink ilyen hírecskéit, hogy elriadjon Budapesttől minden utasember.

Ha azonban hibásak a szertelenségeikben Budapest kritizálói, épp annyira hibás ebben a város magisztrátusa is, amely igazán keveset gondol vele, hogy eltüntesse azokat a foltokat, amelyek rikitóan tarkállanak Budapest testén és esztendőig kiabálnak orvos után.

Jó két éve, hogy elhatározták a Rákóczi-uton lévő Kis-Rókus lebontását. A lakóknak fölmondták, az üzlettulajdonosoknak pedig a Népszínház előtt, a csöpp parkban egy ideiglenes épületet emeltek. Itt éktelenkedik ez a rozoga házikó ama hosszú idő óta, elföldve jó Tinódi Sebestyén szobrát, eltakarva a kilátást a Népszínházra, elcsufítva a város egyik legforgalmasabb pontját. Áll a Kis-Rókus és nyitva ma is az üzletei, elaludt a szép terv, amely a Kis-Rókus helyén valami nagyszabású középületet akart emeltetni. Közben hatalmas bérpaloták épültek a közelben s végig a Rákóczi-uton, azokban üresen szomorkodnak az üzlethelyiségek, de itt a bódé a Népszínház előtt, abban egymás hátán szoronganak a boltosok. Akiknek boltja volt a Kis-Rókusban fizet bért ott és fizetnie kell eme bódében is, az okosabbja úgy cselekedvén, hogy albrletbe adta a bódé helyiségét. Esztétikai, szociális és városgazdasági tekintetből türethetetlen, hogy ilyen csufot üzzenek velünk ezzel a bódéval. Bontsák, vagy ne bontsák a Kis-Rókust, ez más lapra tartozik, de azt a bódét vigyék el már innen. Amit a szükség parancsolt, építvén e bódét, vagy megszünt vagy a bizonytalan jövőbe tolódoit. A szükség most az, hogy ne állandósítsák a kivételt és szüntessék meg a kiáltó okot arra, hogy Budapest jóakaró gyalázói ebben is budapesti rendszert, magyar különlegességet emlegessenek. Több előrelátás és gondosság hamar letompítaná a gyalázkodások élet és nem kellene szégyenkezünk miatt, hogy a magunk fiai keltik rossz hírét a városunknak és fajunknak.

910.2

1913

Városi házinymoda 1913